

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

BÜYÜK BRİTANYA III
Sanayi devrimi

KARACAN

KARACAN RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

Copyright: Daniel Mallo-Editorial Palsa S.A., Mexico
Türkiye'de Yayın Hakkı: KARACAN YAYINLARI/ONK

Karacan Yayınları A.Ş. adına sahibi: **ALİ KARACAN**
Sorumlu Genel Yayın Yönetmeni: **ALİ SAYDAM**
Mali Koordinatör: **ÖZHAN KÜÇÜKTOPUZLU**
Teknik Koordinatör: **OĞUZ DEMİRCİOĞLU**

Yazı İşleri Müdürü: **ERCAN ALTAZLI**
Yazı İşleri Yardımcısı: **DENİZ DAĞDELEN**

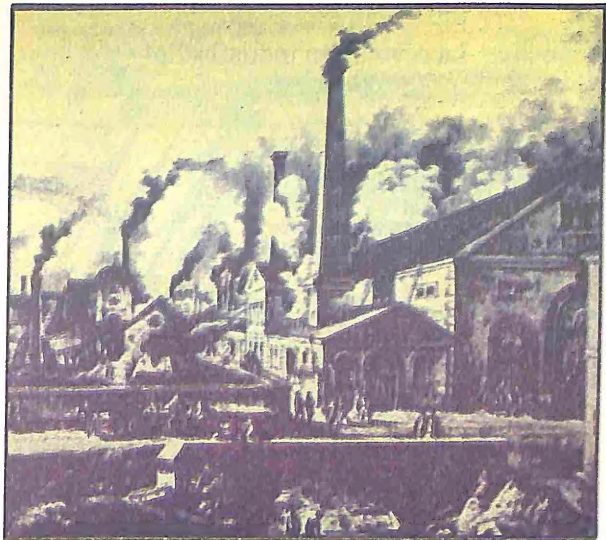
Teknik Yönetmen: **ERTAN GÖKEMRE**
Teknik Müdür: **NURETTİN ÖZAKSEL**
Teknik Müdür Yardımcısı: **M. SABİT UÇUK**
İlan ve Halkla İlişkiler Müdürü: **ESER NOYAN**
Satış Müdürü: **COŞKUN GÜNGÖRER**

**Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın
20.2.1984 tarih ve 01771 sayılı, 3.4.1984
tarih ve 2152 sayılı, 15.10.1984 tarih ve
6125 sayılı kararları ile ilk 15 sayısı özel-
likle ilkokul 4. ve 5. sınıf öğrencileri ile orta-
okul öğrencilerine tavsiye edilmiş olup, bu
sayısı da onaya sunulmuştur.**

Renk Ayrımı: **ÇALI GRAFİK**
Baskı: **HÜRRİYET OFSET A.Ş. HALKALI/İSTANBUL**
Kapak Baskısı: **NADİR BASİMEVİ**

Adres: **KARACAN YAYINLARI**, Basın Sarayı, Cağaloğlu-İstanbul.
Tel: 527 00 34 - 526 69 00

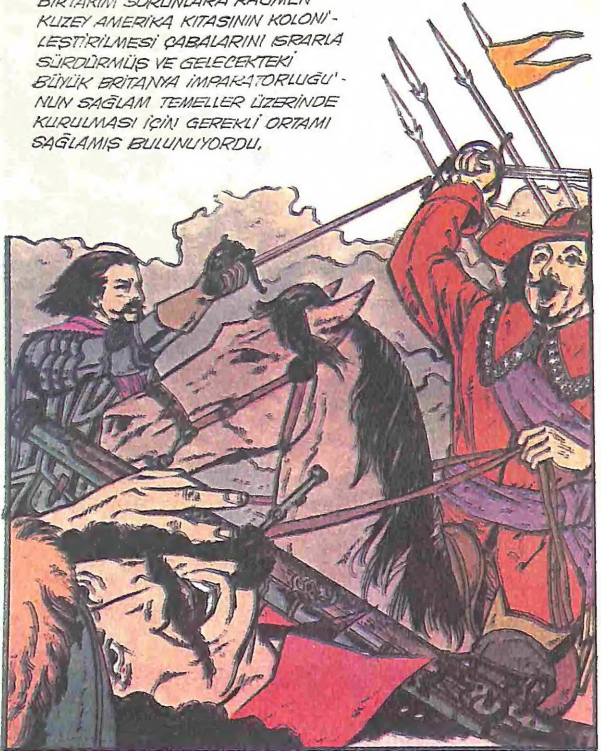
Fiyatı: 250 TL/Kıbrıs'ta: 330 TL

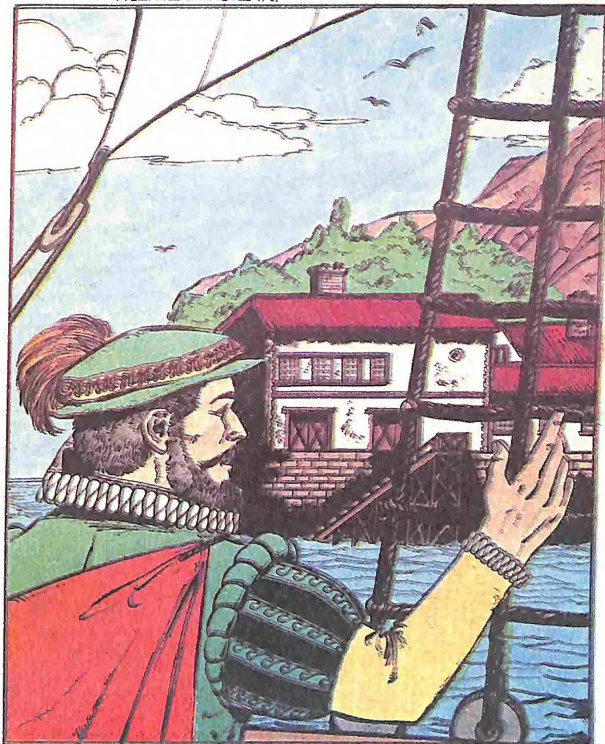
SANAYİ DEVRİMİ

SANAYİ DEVRİMİ

İNGİLTERE XVII. YÜZYIL BOYUNCA
İÇ VE DIŞ SİYASETTE KARŞILAŞILAN
BİRTAKIM SORUNLARA RAĞMEN
KUZAY AMERİKA KİTASININ KOLONİ-
LESTİRİLMESİ ÇABALARINI İSRARLA
SÜRDÜRMÜŞ VE GELECEKTEKİ
BÜYÜK BRİTANYA İMPARATORLUĞU'
NUN SAĞLAM TEMELLER ÜZERİNDE
KURULMASI İÇİN GEREKLİ ORTAMI
SAĞLAMIS BULUNUYORDU.

1588 YILINDA II. FİLİP'İN YENİLMEZ ARMADA'SINA KARŞI
KAZANILAN DENİZ SAVAŞI, İNGİLTERENİN DENİZLERDEKİ ÜSTÜNLÜ-
ĞÜNÜN İLK KANITI OLDU. BU TARİHTEN SONRA DENİZ TİCARETİNİ
ELE GEÇİREN İNGİLİZLER, AFRIKA'NIN ALTIN SAHİLİNDE, ANTİL-
LER'DE VE HİNDİSTAN'DA ÇOK SAYIDA ASKERİ ÜS VE
AÇENTE KURDULAR.

1688 DEVRİMİ PARLAMENTO-
YA SİYASİ AÇIDAN BELLİ BİR
ÜSTÜNLÜK KAZANDIRMIS VE
MUTLAKİYETÇİLİĞİN YERİNİ
TEMSİLİ BİR YÖNETİM BİÇİMİ
ALMIŞTI.

III. GUILLAUME'UN 1702'DE ÖLÜMÜNDEN SONRA
TAHTA II. JAMES'İN PROTESTAN MEZHEBİNDEN OLAN
KIZI ANNE STUART GEÇTİ VE İKİ KRALLIĞI (İNGİLTERE
VE İSKOÇYA) BİRLEŞTİREREK BÜYÜK BRİTANYA ADLI
BİR KRALLIK KURDU.

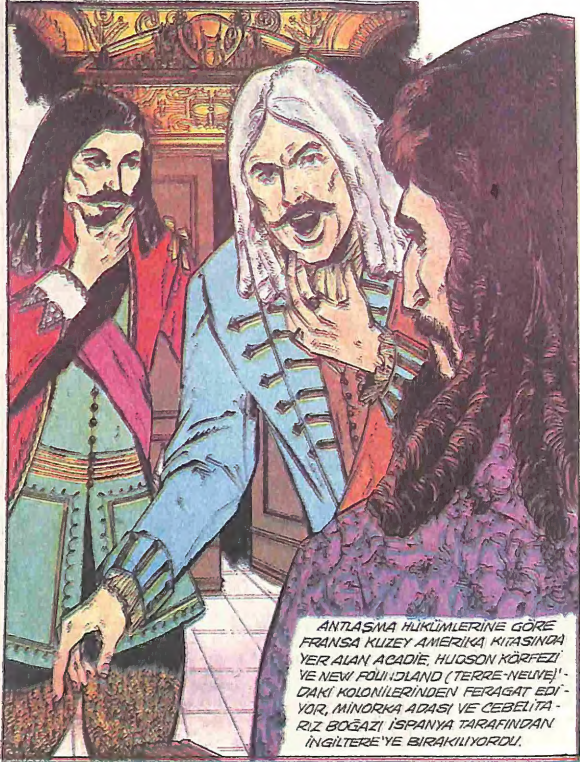
BU ARADA İNGİLİZLER ANGLİ-
KAN, İSKOÇYALILAR İSE PRESBI-
TERİYEN MEZHEBİNİ KORUMAYA
DEVAM EDİYORLARDI.

İNGİLTERE BU DÖNEMDE KRALI-
ÇEVİN, İSPANYA TAHTINDA...

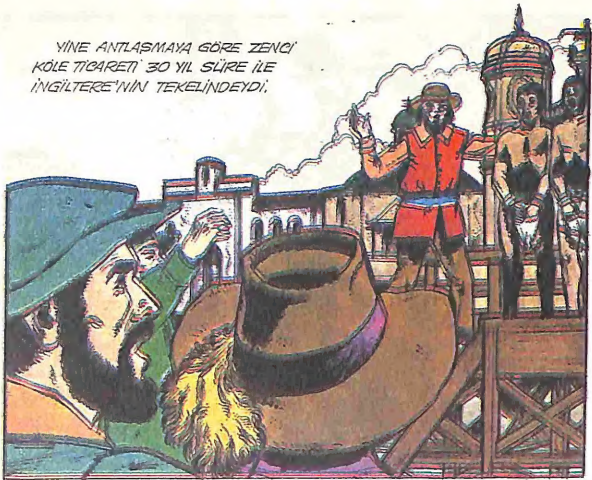
...TORUNUNUN HAKKI OLDUĞU-
NU İDDİA EDEN FRANSA KRALI
XIV. LOUIS'YE KARŞI ÇIKMASI
ÜZERİNE, KENDİNİ BİRDENBİRE
İSPANYA VERASET SAVAŞI -
Rİ'NİN İÇİNDE, BULUVERDİ.

FRANSA'NIN BÜYÜMESİ BÜYÜK BRİTANYA İÇİN ÖNEMLİ BİR TEHLİ-
KE AKLI EDİYORDU. FRANSA'NIN DÜŞMANLARI İLE ANLAŞAN İNGİLTERE
1713'TE İMZALANAN UTRECHT ANTLAŞMASI İLE BU KONUDA BAZI ÖNEM-
Lİ AVANTAJLAR ELDE ETTİ.

ANTLAŞMA HÜKÜMLERİNE GÖRE
FRANSA KUZAY AMERİKA KITASINDA
YER ALAN ACADİE, HUDSON KÖRFEZİ
VE NEVİ FOUNDLAND (TERRE-NEUVE)
DAKİ KOLONİLERİNDEN FERAGAT EDİ-
YOR, MINORKA ADASI VE CEBELİTA-
RIZ BOĞAZI İSPANYA TARAFINDAN
İNGİLTERE'YE BIRAKILIYORDU.

YİNE ANTLAŞMAYA GÖRE ZENCİ
KÖLE TİCARETİ 30 YIL SÜRE İLE
İNGİLTERE'NİN TEKELİNDEYDİ.

KRALİÇENİN 1714'TE ARDINDA
BİR VARİS BIRAKMADAN ÖLMESİ
LİZERİNE, TAHTA ÖNCE I. JAMES'İN
TORUNLULUN OĞLU OLAN ALMAN SE-
ÇİCİ PRENSİ I. GEORGE, DAHA SON-
RA 1727'DE YİNE ALMAN ASILLI
BİR KRAL OLAN II. GEORGE GEÇTİ.

KIRSAL KÖKENLİ SOYLU-
LARLA ŞEHİRLİ BURJUVA-
LARDAN MEYDANA GELEN
PARLAMENTO BU DÖNEM-
DE SİYASİ GÖRÜŞ AÇISIN-
DAN İKİ FARKLI GRUBA AY-
RILMIŞ BULUNUYORDU. TOP-
RAK SAHİBİ SOYLU'LARI TEM-
SİL EDEN "TORY"LER VE...

... ZENGİN ŞEHİRLİ SINIFI (TÜCCAR-
LAR, BANKERLER VE İŞADAMLARI)
TEMSİL EDEN "TORY"LERİN
BÜYÜK BİR BÖLÜMÜ KATOLİK STUART
HANEDANININ YENİDEN BASA GEÇMESİN-
DEN YANAYDI. I. VE II. GEORGE İSE
WHIG'LERİ DESTEKLİYORDU.

PROTESTANLIĞI BENİMSEMİŞ OLAN İNGİLİZ
KAMUOYUNUN DA KRALLARIYLA AYNI GÖRÜ-
ŞÜ PAYLAŞMASINDAN CESARET ALAN
WHIG'LER BU NEDENLE UZUN BİR SÜRE
İLKE YÖNETİMİNİ TEK BASINA ELLERİN-
DE TUTMAYI BAŞARMIŞLARDI.

WHIG'LERİN EN TANINMIŞLA-
RINDAN BİRİ OLAN SIR RO-
BERT WALPOLE 1721-1742
YILLARINA RASTLAYAN DÖNEM-
DE ADETA BİR BAŞBAKAN
GÖRÜNÜMÜNDEYDİ.

XVIII. YÜZYIL ORTALARINDA İNGİLİZ
SİYASETİNE HÂKİM OLAN DÜŞÜNCE
BİRİMİNE GÖRE "KRAL SALTANAT SÜ-
RER, ANCAK ÜLKE YÖNETİMİ KONU-
SUNDA ETKİNLİK GÖSTEREMEZ'Dİ".
(BU DÜŞÜNCE BİRİMİ İNGİLTERE

İÇİN BUGÜN
DE GEÇER
LİDİR).

İSTE, DÜNYANIN KADERİNİ ETKİLE-
YECEK OLAN SANAYİ DEVRİMİ BÖYLE
BİR ORTAMDA GERÇEKLEŞTİ.

*BİRCOK TARİHÇİ 1760-1820 YILLARI ARASINDA MEYDANA
GELMİŞ OLAN BU OLAYI BİR DEVRİM OLARAK NİTELENDİRMEYİ
YANLIŞ BULUR. OLAY ANI BİR DEĞİŞİKLİKTEN İBARET OLMAYIP,
SOSYAL YAŞAMIN BÜTÜN ALANLARINI ETKİSİ ALTINA ALABAK
OLAN UZUN BİR DEĞİŞİM SÜRECİNİN SONUNDA GERÇEKLEŞ-
MİŞTİR.*

GEÜN BU SÜRECİ BİRLİKTE İNCELEYELİM.
İNGİLİZ EKONOMİSİ XVIII. YÜZYIL BAŞLARINA
KADAR XI. YÜZYILDAN KALMA METÖTLERİ
SÜRDÜRÜLEN TARIMA DAYANMAKTYDI.

LÜRETİMLE İLGİLİ TEK FAALİYET,
ŞEHİRDEN KIRSAL KESİME DOĞ-
RU BİR GELİŞME GÖSTEREN
EL SANATLARIYDI.

BASİT EL TEZGAHLARINDA DOKU-
NAN KUMAŞLAR, GENELLİKLE ÇADIR
BEZİ VE ÇARSAFTAN ÖTEYE GİTMEZDİ.
HAMMADDEYİ OLUŞTURAN İNGİLİZ YÜ-
NÜ YA DA İTHAL PAMUK, SEHİRLİ TÛC-
CARLARDAN SAĞLANIR, LÛRETİLEN
MALLAR DA YİNE ONLAR
ARACILIĞIYLA....

...İÇ PAZARLARDA SATIŞA SUNU-
LUR VEYA AVRUPA'DAKİ ÛLKELERLE
ASYA, AFRIKA VE AMERİKA'DAKİ
KOLONİLERE İHRAÇ EDİLİRDİ.

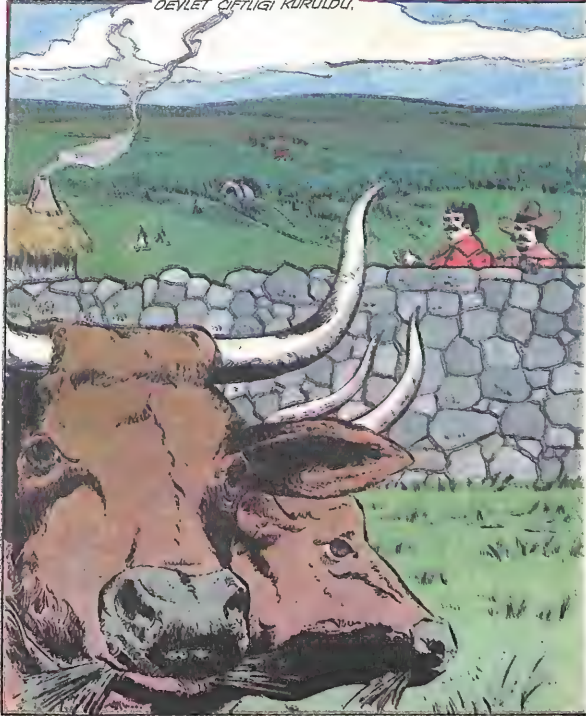

SOYLULARA VE KİLİSEYE AİT
ARAZİLERİN TUDOR HANEDANI
DEVİRİNDE KRALIN YAKIN DOSTLA-
RI ARASINDA PAY EDİLMESİN-
DEN SONRA ZENGİNLEŞEN KIR-
SAL KÖKENLİ SOYLULAR...

...ORTAÇAĞ SOYLULARININ
AKSİNE, ÇALIŞMAYI HOR GÖR-
MEYEREK DİŞ TİCARETTE ETKİN
BİR ROL OYNAMAYI BAŞARMIŞ-
LARDI. BU DÖNEMDE TARIM DA
GEÜŞMEKTE GEÜKMEMİ,

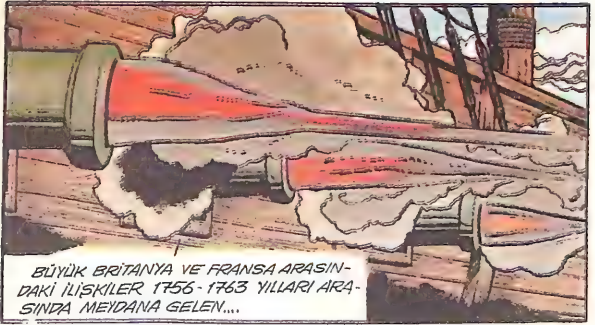

TARIMIN GELİŞMESİNE KATKIDA BULUNMUŞ OLAN KİŞİLER ARASINDA TOWNSHEND VİKONTU JETHRO TULL İLE ROBERT BAKEWELL BAŞTA GELİYORDU. GÜBRE KULLANIMININ YAYGINLAŞTIRILMASI, KÜMES HAYVANLARIYLA BÜYÜKBAŞ HAYVANLARIN ISLAHI GİBİ ÇALIŞMALAR BU KİŞİLERİN SAYESİNDE GERÇEKLEŞTİ. BU TIP YENİLİKÇİ DÜŞÜNCELERİN İKTİDAR VE PARLAMENTO TARAFINDAN DA BENİMSENMESİ ÜZERİNE, 1793 ERN TARIM USULLERİNİN ARAŞTIRILACAKI BİR DEVLET ÇİFTLİĞİ KURULDU.

XVIII. YÜZYILDA İNGİLTERE VE GALLER'İN TOPLAM NÜFUSU, 1 MİLYONA YAKIN KİŞİNİN AMERİKA KITASINDAKİ KOLONİLERLE DİĞER ÜLKELERE GÖÇ ETMİŞ OLMASINA RAĞMEN, GEREK İYİ BESLENME VE TIP ALANINDAKİ YENİ BULUŞLAR (İNGİLİZ CERRAH JENNER / 1749 - 1823 TARAFINDAN ÇİREK AŞISININ BULUNMASI GİBİ), GEREKSE SAĞLIK KONUSUNDA ALINAN ÖNLEMLER GEREĞİ ANNE VE BEBEK ÖLÜMLERİNİN AZALMASI NEDENİYLE 5,5 MİLYONDAN 9 MİLYONA ÇIKMIŞ BULUNUYORDU,

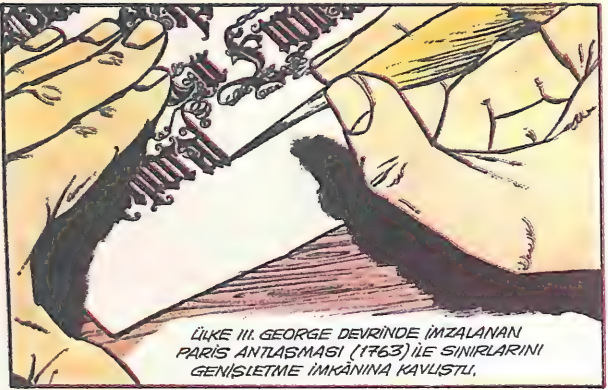

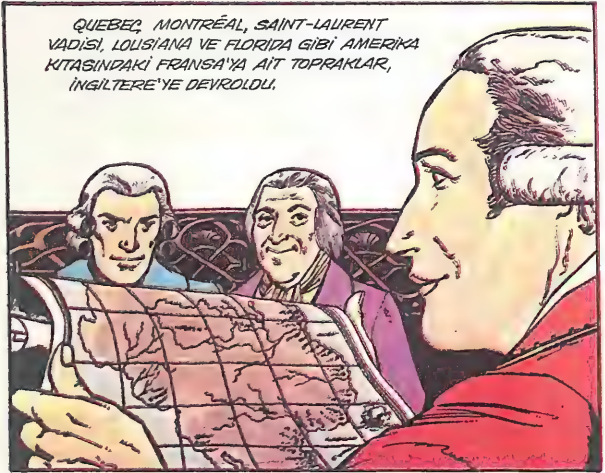
BÜYÜK BRİTANYA VE FRANSA ARASIN-
DAKİ İLİŞKİLER 1756-1763 YILLARI ARA-
SINDA MEYDANA GELEN...

... 7 YIL SAVAŞLARI NEDENİY-
LE BİR KEZ DAHA BOZULDU.
İNGİLTERE DENİZDE VE KARADA
(AVRUPA KİTASI İLE KOLONİLER-
DE) SÜRDÜRÜLEN ÇARPISMA-
LARDA ÖZELLİKLE KOLONİLERDE
ÇOK BAŞARILIYDI.

LÜKE III. GEORGE DEVRİNDE İMZALANAN
PARİS ANTLAŞMASI (1763) İLE SINIRLARINI
GENİŞLETME İMKÂNINA KAVUŞTU.

QUEBEC, MONTRÉAL, SAINT-LAURENT
VADİSİ, LOUISIANA VE FLORİDA GİBİ AMERİKA
KITASINDAKİ FRANSA'YA AİT TOPRAKLAR,
İNGİLTERE'YE DEVROLDU.

*BU ARADA SANAYİ DEVRİMİ, NÜFUS ARTIŞI, GIDA MADDELERİ-
NİN BOLLUĞU, İÇ VE DIŞ PAZARLARDAKİ CANLILIK, SERMAYE BİRİKİ-
Mİ VE SİYASİ ALANDAKİ İSTİKRAR NEDENİYLE HIZLI BİR GELİŞME
İÇİNDEYDİ.*

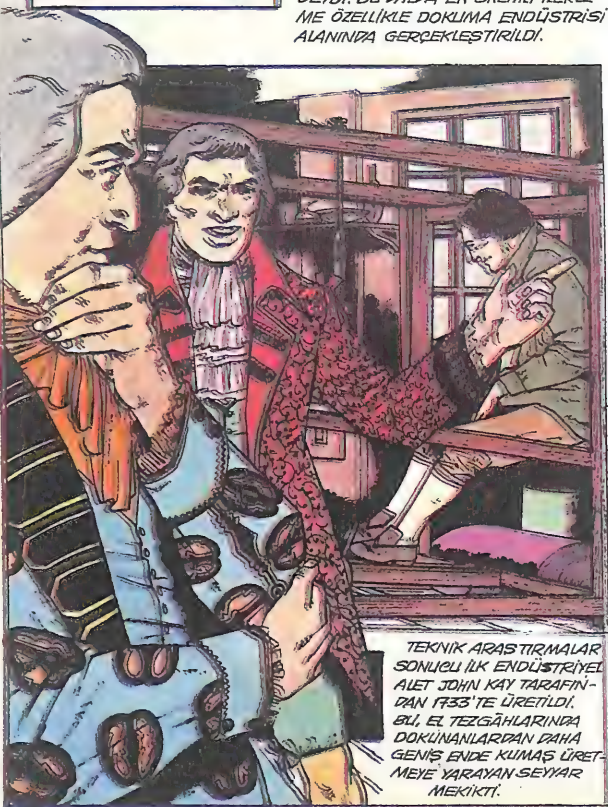
ANCAK BU GELİŞMEYİ ET-
KİLEYEN EN ÖNEMLİ FAKTÖR
BİLİME VERİLEN ÖNEMDİ.
FİZİKÇİ VE MATEMATİKÇİ
ISAAC NEWTON (1642-1727),
ASTRONOM EDMUND HALLEY
(1656-1742), KİMYACI VE Fİ-
ZİKÇİ ROBERT BOYLE (1627-
1691) VE BÜTÜN ÖTEKİ...

...BİLİM ADAMLARI KOPERNİK VE
GALİLE GİBİ USTALARIN İZİNDEN GİDEREK,
ARASTIRMALARINDA AKILCILIĞI VE POZİTİF
GÖRÜŞÜ ÖN PLANDA TUTMUŞLARDI.

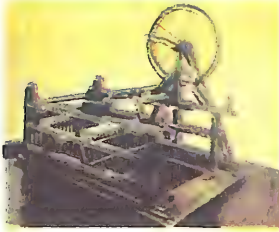

BU ARADA ÇOK SAYIDA TEKNİSYEN DE MEKANİĞİN GELİŞTİRİLMESİ KONUSUNDA YOĞUN ÇABALAR İÇİNDEYDİ. BU DALDA EN ÖNEMLİ İLERLEME ÖZELLİKLE DOKUMA ENDÜSTRİSİ ALANINDA GERÇEKLEŞTİRİLDİ.

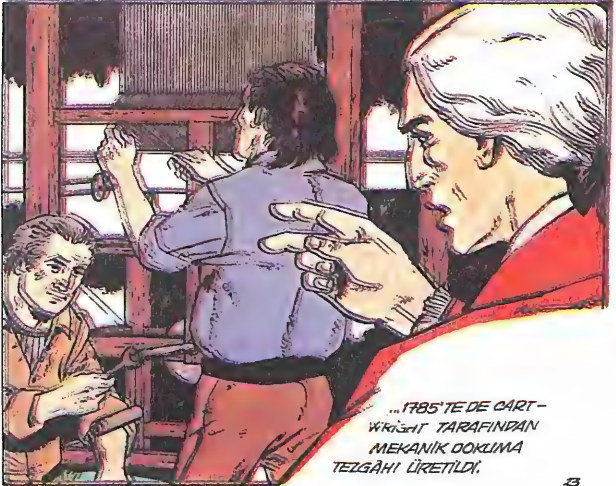
TEKNİK ARAŞTIRMALAR SONUÇU İLK ENDÜSTRİYEL ALET JOHN KAY TARAFINDAN 1733'TE ÜRETİLDİ. BU, EL TEZGÂHLARINDA DOKUNANLARDAN DAHA GENİŞ ENDE KUMAŞ ÜRETMEYE YARAYAN SEYYAR MEKİKTİ.

BUNU DİĞER BULUŞLAR İZLEDİ. SİRASIYLA HARGREAVES,
HIGHS VE NİHAYET 1779'DA CROMPTON TARAFINDAN GELİŞ-
TİRİLEN MEKANİK İPLİK EĞİRME TEZGÂHINDAN SONRA....

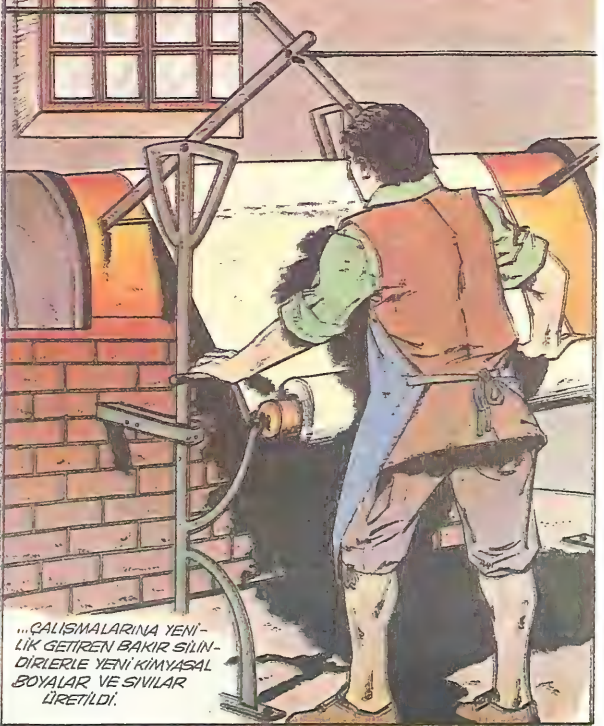
HARGREAVES'İN
BULUŞU OLAN TEZGÂH

CROMPTON'UN
BULUŞU OLAN
TEZGÂH

...1785'TE DE CART-
WRIGHT TARAFINDAN
MEKANİK DOKUMA
TEZGÂHI ÜRETİLDİ.

TEKSTİL SANAYİİNİN DİĞER
KOLLARI DA BU YENİ GELİŞME-
LERDEN ETKİLENMEKTE GE-
ÇİKMEDİ. AYNI YIL DOKUNAN
KLİMA SLARIN YIKANMASI, BO-
YANMASI VE DESEN Lİ HALE
GETİRİLMESİ....

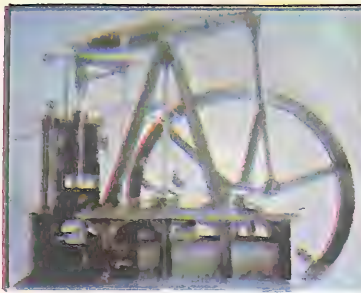
...ÇALIŞMALARINA YENİ-
LİK GETİREN BAKIR SİLİ-
DİRLERLE YENİ KİMYASAL
BOYALAR VE SIVILAR
ÜRETİLDİ.

METALURJİ ALANINDA KAYDEDİLEN
İLERLEMELER SONUÇU, ÖNCE DEMİRİN
KALİTESİ YÜKSEL TİDİ....

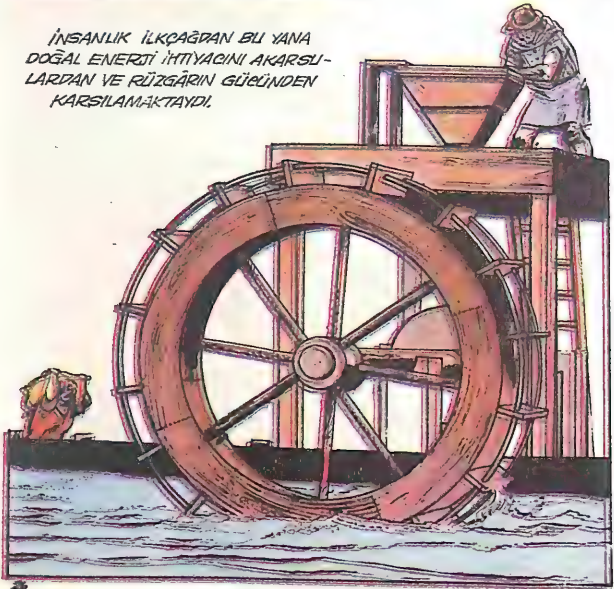
...DAHA SONRA DÖKÜ-
MÜN İÇİNDEKİ KARBON
YÜZDESİ DÜŞÜRÜLEREK
DAHA ESNEK VE DAYANIKLI
BİR MADEN OLAN ÇELİĞİN
ELDE EDİLMESİ
SAĞLANDI.

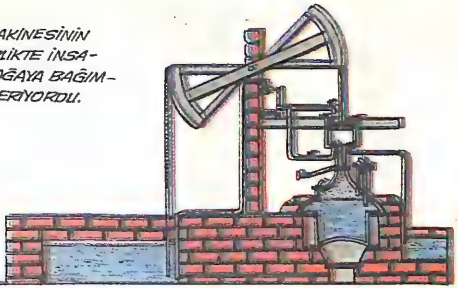
BİLİMSEL VE TEKNİK
İLERLEMELERİN YANI SIRA
SANAYİ DEVRİMİ'NE GE-
ÇİŞTE EN BÜYÜK AŞAMA,
KUŞKUSUZ BUHAR ENER-
JİSİNDEN YARARLANMA
KONUSUNDA GERÇEKLEŞ-
TİRİLEN BULUŞTU.

İNSANLIK İLKÇAĞDAN BU YANA
DOĞAL ENERJİ İHTİYACINI AKARSU-
LARDAN VE RÜZGÂRIN GÜCÜNDEN
KARŞILAMAKTAYDI.

BUHAR MAKİNESİNİN
İCADIYLA BİRLİKTE İNSA-
NOĞLUNUN DOĞAYA BAĞIM-
LİLİĞİ SONA ERYORDU.

NEWCOMEN'İN
İCADI OLAN BUHAR
MAKİNESİ

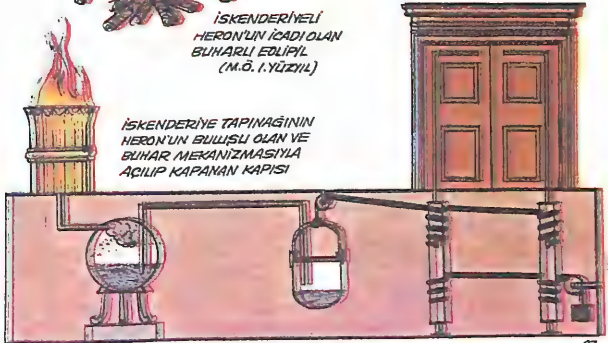

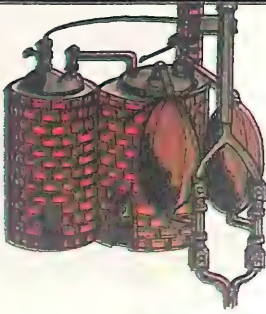
SU BUHARININ İÇİNDEKİ ENERJİYİ
İLK FARKEDEN YUNANLILAR, BUNU
ENDÜSTRİYE İLK UYGULAYANLAR İSE
İNGİLİZLER OLDU.

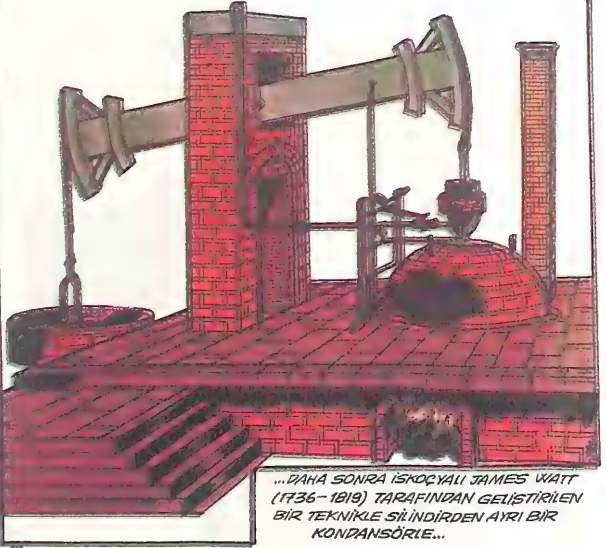
İSKENDERİELİ
HERON'UN İCADI OLAN
BUHARLI EDİPİL
(M.Ö. 1.YÜZYIL)

İSKENDERİYE TAPINAGININ
HERON'UN BULUŞU OLAN VE
BUHAR MEKANİZMASIYLA
AÇILIP KAPANAN KAPISI

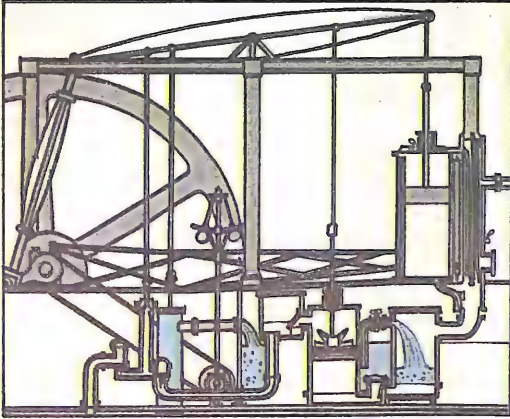

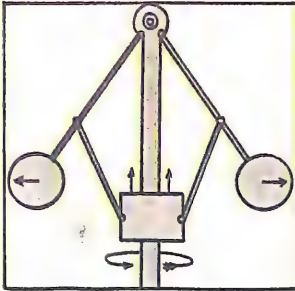
*BU YENİ TEKNİĞİN İLK
UYGULAYICILARI THOMAS
SAVERY İLE THOMAS NEW-
COMEN İDİ. BAŞLANGIÇTA
KÖMÜR MADENLERİNDEKİ
SUYU DIŞARIYA BOSALT-
MAKTA KULLANILAN ALET...*

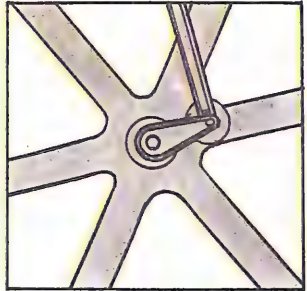
*...DAHA SONRA İSKOÇYALI JAMES WATT
(1736-1819) TARAFINDAN GELİŞTİRİLEN
BİR TEKNİKLE SİLİNDİRDEN AYRI BİR
KONDANSÖRİE...*

WATT'IN
BULUŞU
OLAN
ALETİN
SEMASI

OTOMATİK REGÜLATÖR

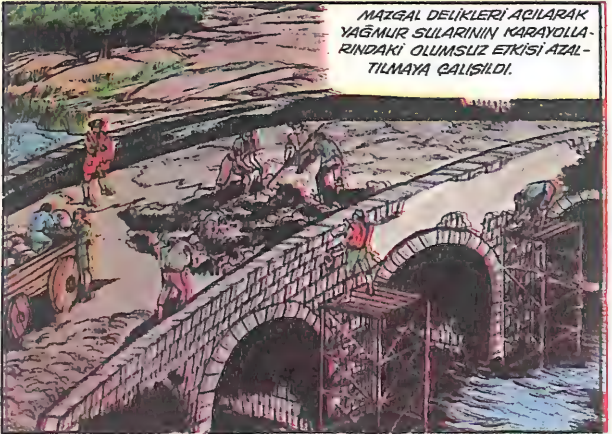
HAREKET KOLU VE MANİVELA

... DAHA ÖNCE İLERİ GERİ ÇALIŞAN PİSTON MEKANİZMASINI MANİVELA VE HAREKET KOLU KULLANARAK DÖNER HALE GETİREN BİR MEKANİZMA HALİNE DÖNÜŞTÜRÜLDÜ.

TEKNİK GELİŞMELERİN YANI SIRA AÇILAN
KANALLARLA AKARSULAR BİRBİRİNE
BAĞLANARAK NEHİR ULAŞIMINDA BÜYÜK BİR
RAHATLAMA SAĞLANDI. KÖPRÜ VE YOL
YAPIMINA HIZ VERİLDİ.

MAZGAL DELİKLERİ AÇILARAK
YAĞMUR SULARININ KARAYOLLA-
RINDAKİ OLUMSUZ ETKİSİ AZAL-
TILMAYA ÇALIŞILDI.

MERKANTİLİZM YERİNİ LİBERAL
EKONOMİYE BIRAKMIŞ DURLUM-
DAYDI. LİBERALİZMİN EN ÖNEMLİ
TEMSİLCİSİ 1776'DA BU KONUDA
"ZENGİNLİK ÜZERİNE DENEME"
ADLI BİR ESER YAZMIŞ OLAN İS-
KOÇYALI İKTİSATÇI....

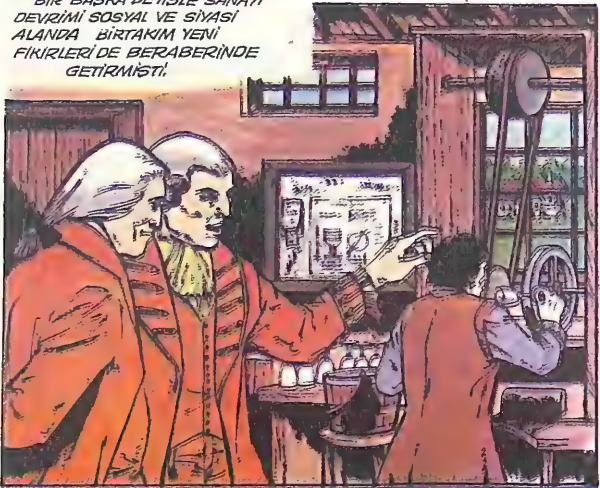
... ADAM SMİTH
(1723- 1790) İDİ.

SMİTH BU ESERİNDE
ARZ TALEP KANUNU ÜZE-
RİNE KURULU BİR TOPLUM-
DA SERVETİN ANCAK ÜRE-
TİMDEN KAYNAKLANABİLECE-
ĞİNİ SAVUNMAKTAYDI.

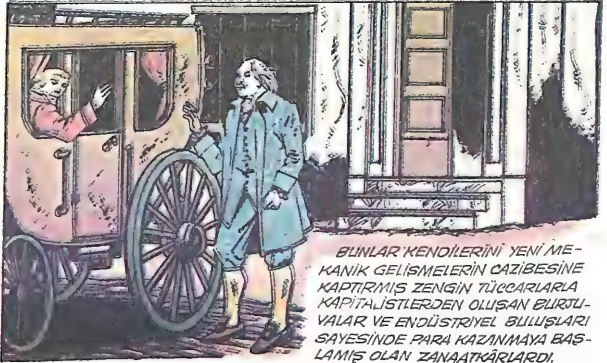
BU DURUMDA DEVLET
TEKELCİLİĞİNİN YERİNİ TİC-
RET SERBESTİSİ ALIYORDU.
BU DA MUTLAKİYETÇİLİĞİN
YERİNİ PARLAMENTER BİR
SİSTEMİN ALMASI
DEMECTİ,

BİR BASKA DEYİŞLE SANAYİ
DEVİRİMİ SOSYAL VE SİYASİ
ALANDA BİRTAKIM YENİ
FİKİRLERİ DE BERABERİNDE
GETİRMİŞTİ.

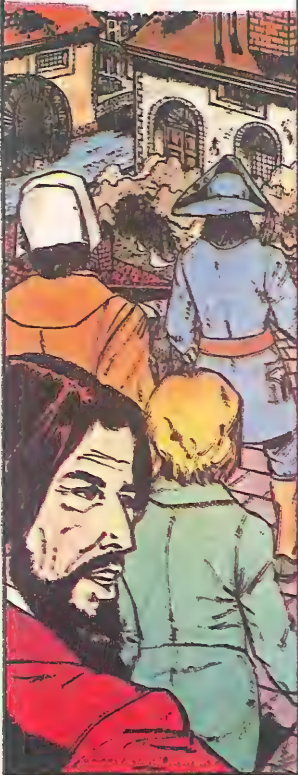

*BÜYÜK DÖNEMDE BANKERLER
VE MÜLK SAHİPLERİNDEN FARKLI
BİR SOSYAL SINIF ORTAYA ÇIKTI.*

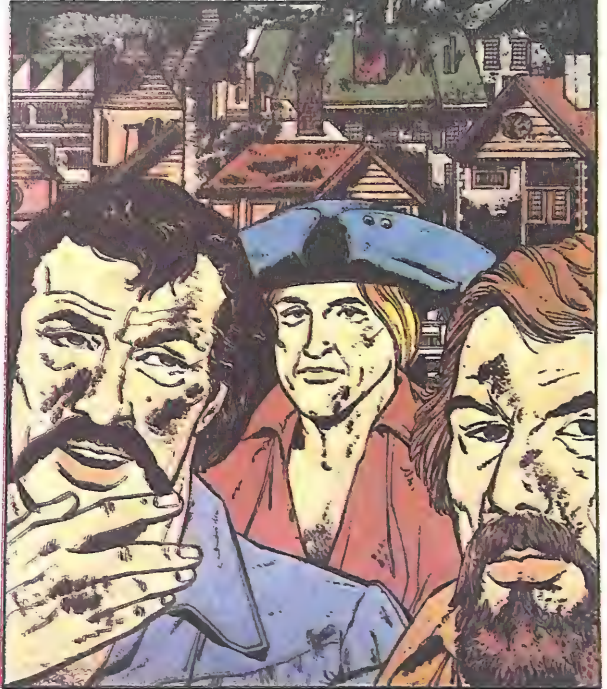
*BUNLAR KENDİLERİNİ YENİ ME-
KANİK GELİŞMELERİN CAZİBESİNE
KAPTIRMIS ZENGİN TÛCCARLARLA
KAPİTALİSTLERDEN OLUŞAN BURJU-
VALAR VE ENDÜSTRİYEL BİLİŞLERİ
SAYESİNDE PARA KAZANMAYA BAŞ-
LAMIS OLAN ZANAATKÂRLARDI.*

ÜRETİMDE MAKİNELEŞMEYE Gİ-
DİLMESİYLE BİRLİKTE İŞÇİ VE İŞVE-
REN ARASINDAKİ İLİŞKİLERDE DE
YOĞUN BİR ARTIŞ GÖRÜLDÜ.

EV TEZGAHLARININ YERİNİ
ÇOK SAYIDA MAKİNEİN AYNI
ANDA ÇALIŞTIĞI FABRİKALAR
ALDI.

BOLTON TARAFINDAN LONDRA'DA
KURULMUŞ OLAN DEMİR-ÇELİK
İŐLETMELERİ BÜNYESİNDE ÇALIŞAN
600 KADAR İŐŐİ TOPLAM 5 AYRI
BİNADA FAALİYET GÖSTERMEKTEYDİ.

ZANAATKÂRIN HAMMADDEYİ SE-
ÇİP, DESENİ YARATIP, MODELİ ÇİZİP,
ÜRETİMİ KENDİ ALETLERİ İLE GER-
ÇEKLEŞTİRDİĞİ ESKİ ÇALIŞMA BİÇİ-
Mİ ARTIK YALNIZCA AZ SAYIDA İMAL
EDİLEN LÜKS TÜKETİM MALLARI
İÇİN GEÇERLİYDİ.

EL İMALATI OLDUĞU İÇİN OL-
DUKÇA DEĞERLİ KABUL EDİLEN
BÜ MALLAR, TALEBİN ÇOKLUĞU
KARŞISINDA SON DERECE
YÜKSEK FİYATLARLA MÜŞTERİ
BULABİLİYORDU.

SANAYİ DEVRİMİ İLE BİRLİKTE
HEM İÇ VE DİŞ PAZARLARA CANLILIK
GELMİŞ, HEİM DE ULUSLARARASI RE-
KABET KONUSUNDA BAZI İLERLEME-
LER KAYDEDİLMİŞTİ.

BU DÖNEMDE İŞBÖLÜMÜNÜN
ARTTIĞI GÖRÜLDÜ.

1701'DE BASILMIŞ OLAN İNGİLİZ-
CE BİR KİTAPTA ŞÖYLE DENİLİYORDU:

"HİNDİSTAN İLE YAPILAN TİCARETİN DAHA UCUZA
MAL OLMASI BİZLERİ ERGEÇ İŞÇİLİK VE MASRAFLARIN
EN DÜŞÜK DÜZEYDE OLDUĞU YENİ YÖNTEMLER VE
MAKİNELER BULMAYA ZORLAYACAKTIR."

ENDÜSTRİYEL GELİŞMENİN
EN ÖNEMLİ BELİRTİSİ OLAN FAB-
RİKALAR BACALARINDAN ÇIKAN
DUMANLA HAVA KİRLİLİĞİNE
YOL AÇIYOR....

... SANAYİLEŞME SONU-
ÇU ORTAYA ÇIKAN HIZLI
NÜFUS ARTIŞI, KENTLES-
MEYİ OLUMSUZ YÖNDE
ETKİLİYORDU.

EKONOMİNİN HIZLA GELİŞTİĞİ BU DÖNEMDE ÜLKE AMERİKA KITASINDA BAŞLAYAN BAĞIMSIZLIK HAREKETLERİ VE FRANSIZLARLA OLAN SİYASİ SÜRTÜŞME NEDENİYLE ZOR GÜNLER YAŞAMAKTAYDI.

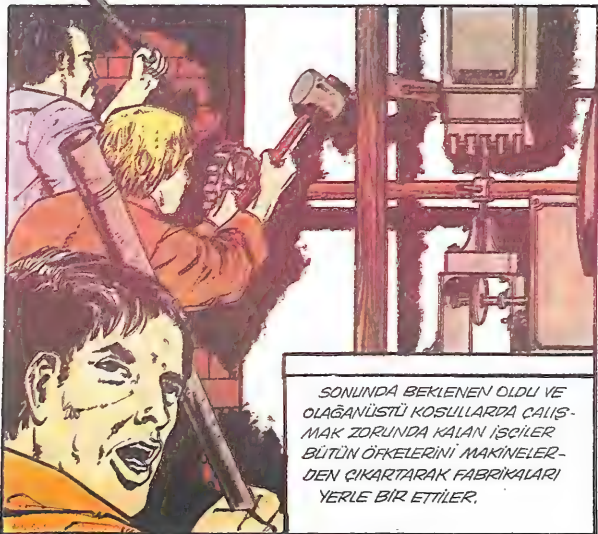

FAİZLERİN ARTMASI SONUÇU YATIRIM-
LAR GERİLEMİŞ, YETERLİ ÜRÜN ALINAMA-
MASI NEDENİYLE DE KITLIK TEHLİKESİ
BAŞGÖSTERMİŞTİ.

İSSİZLİĞİN VE İŞÇİ ÜCRETLERİNİN
DÜŞÜK TUTULMASININ BAŞLIKA NEDENİ
BUNLARDI. İŞÇİLER HAFTANIN 6 GÜNÜ
GÜNDE 15 SAAT İŞBAŞI YAPIYORLARDI.

ERKEKLERDEN DAHA DÜŞÜK ÜCRET
ALDIKLARI İÇİN MADEN OCAKLARINDA
ÇALIŞMAYA ZORLANAN KADIN VE ÇOCUK-
LARIN DURUMU DAHA DA İÇLER
ACISIYDI.

SONUNDA BEKLENEN OLDU VE
OLAĞANÜSTÜ KOŞULLARDA ÇALIŞ-
MAK ZORUNDA KALAN İŞÇİLER
BÜTÜN ÖFKELERİNİ MAKİNELER-
DEN ÇIKARTARAK FABRİKALARI
YERLE BİR ETTİLER.

BUNUN ÜZERİNE DURUMA BİR
ÇÖZÜM GETİRMEK AMACIYLA ÖZEL
VE RESMİ ÖĞRETİM VE HAYIR
KURUMLARI KURULDI,

BUNUN YANI SIRA SANAYİ
DEVİRİMİ İLE BİRLİKTE DOĞMUŞ
OLAN SOSYAL SINIFLAR, YENİ
SOSYO-EKONOMİK DÜZENDE
ÇIKARLARINI KORUYABİLMEK
İÇİN ARALARINDA
ÖRGÜTLENEREK
DERNEKLER
KURDULAR.

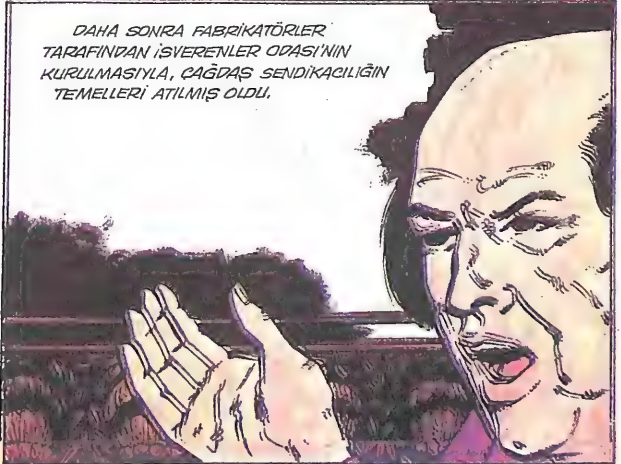

BU ARADA İŞÇİLER DE
DAHA İYİ ÇALIŞMA SART-
LARINA KAVUSABİLMEK
İÇİN BİR ARAYA GELMİŞ
BULUNULUYORLARDI.

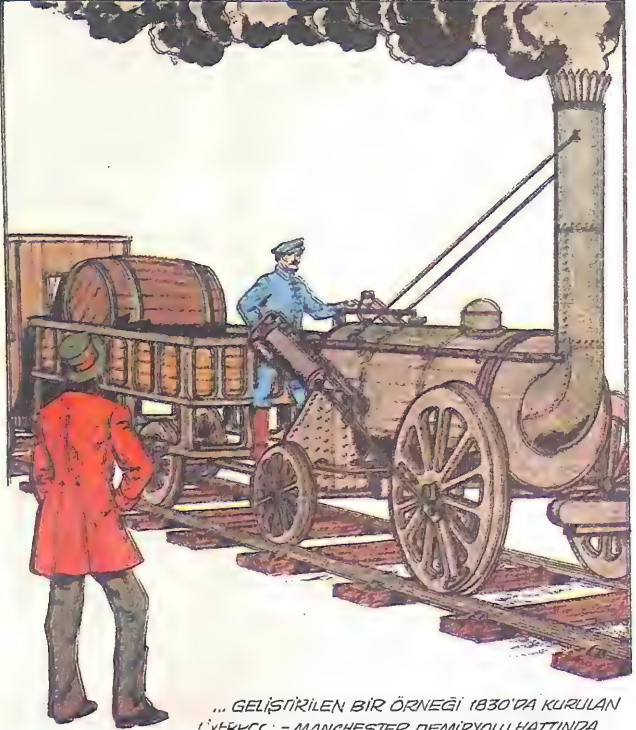
SENDİKANIN 1824 YILIN-
DA YASAL OLARAK TANIN-
MASINDAN SONRA MİLLİ
BİR BİRLİK HALİNE
GELDİLER.

DAHA SONRA FABRİKATÖRLER
TARAFINDAN İŞVERENLER ODASI'NIN
KURULMASIYLA, ÇAĞDAŞ SENDİKACILIĞIN
TEMELLERİ ATILMIŞ OLDU.

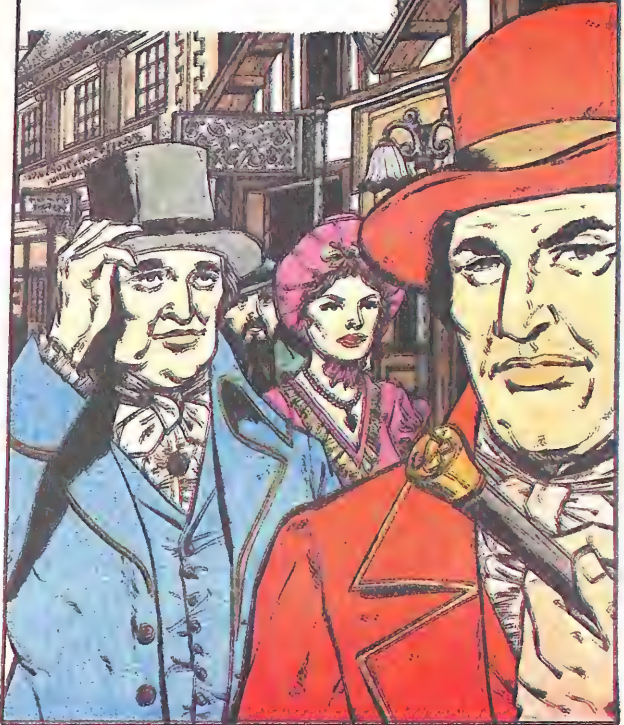

BU ARADA SANAYİ DEVRİMİ DE HIZLA GELİŞMESİNİ SÜRDÜRÜYOR-
DU. 1803 YILINDA RİCHARD TREVİTHİCK TARAFINDAN BUHARLI LOKO-
MOTİF İCAT EDİLDİ VE GEORGE STEPHENSON TARAFINDAN....

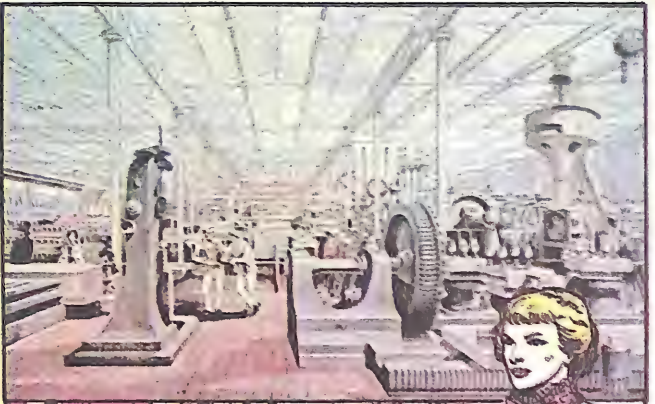

... GELİŞTİRİLEN BİR ÖRNEĞİ 1825'DE KURULAN
LİVERPOOL - MANCHESTER DEMİRYOLU HATTINDA
ÇALIŞMAYA BAŞLADI. ADI GEÇEN LOKOMOTİF, SAATTE YAPTIĞI 56 KM.
HIZLA, EN SÜRATLI KARAYOLU TAŞITINDAN 4 KAT DAHA HIZLI
GİTMEKTEYDİ.

İNGİLTERE NÜFUSU XIX. YÜZYILIN
İLK 30 YILINDA 9 MİLYONDAN 14 MİLYONA
ULASTI. SANAYİ DEVRİMİ BU PATLAMAYA
YALNIZCA MUTLU ÇÖZÜMLER GETİRMEKLE
KALMIYOR....

... İNSANLARIN DAHA ÇOK SAYIDA İYİ ŞEYLER ÜRETMELERİNE
KATKIDA BULUNUYORDU.

İNGİLTERE'DE BAŞLAYAN SANAYİ DEVRİMİ KISA SÜREDE ÖNCE
AVRUPA'YA, DAHA SONRA AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'NE SİÇRAYA-
CAK VE YASAM STANDARTI DAHA ÖNCEKİ YÜZYILLARDAN BÜTÜNÜYLE
FARKLI BİR DÜZEYE ERİŞECEKTİ.

DÖNEMİN KRONOLOJİK GELİŞİMİ

1707

Hazırlanan Birlik Yasası sonucu, İngiltere ile İskoçya birleştirilerek Büyük Britanya adlı birleşik bir krallık kuruldu.

1721

Whig'lerin şefi durumunda olan Sir Robert Walpole, kabine ve Avam Kamarası başkanlığına seçilerek kendisine başbakanlık yetkisi verildi.

1733-1738

İngiliz Lewis Paul tarafından iplik eğirme tezgâhı bulundu. İki yıl sonra Abraham Darby'nin metalurji alanında taşkömüründen yararlanması sonucu çelik üretimine geçildi. 1738'de dokuma endüstrisinde Kay'ın buluşu olan seyyar mekik kullanılmaya başlandı.

1767-1771

Hargreaves ve Highs tarafından mekanik iplik eğirme tezgâhı geliştirildi. James Watt, buhar makinesi ile ilgili buluşunu tamamladı. 1771'de Arkwright'ın buluşu olan hidrolik iplik eğirme tezgâhı kullanılmaya başlandı.

1775

Endüstride buhar makinesinin kullanımına geçildi.

1776-1783

Amerika kıtasındaki kolonilerin bağımsızlıklarını ilan etmeleri üzerine, Amerika Birleşik Devletleri kurulmuş oldu. İngiltere, 1783'te imzalanan Paris Antlaşması ile ABD'yi tanıdığını açıkladı.

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

GELECEK SAYI:

FRANSA I

XIV. Lui dönemi

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

FRANSA I

XIV. Lui dönemi

KARACAN

BAYİNİZDEN
ŞİMDİDEN AYIRTINIZ

52 KİTAPTA İNSANLIK TARİHİ

MAĞARA DEVRİ İLK UYGARLIKLAR MISIR

ANTİK ÇAĞDA ASYA

Sümerler
Babil ve Asur
İbraniler ve Fenikeliler
Pers İmparatorluğu

TARİHTE İLK TÜRK DEVLETLERİ ESKİ YUNAN

Perikles Dönemi
Büyük İskender Dönemi

ESKİ ROMA

Roma'nın kuruluşu ve genişlemesi
Jül Sezar dönemi
Avgustus dönemi ve imparatorluğun yıkılışı

HİRİSTİYANLIĞIN DOĞUŞU VE YAYILIŞI

BÜYÜK İSTİLALAR DÖNEMİ

ROMA—GERMEN İMPARATORLUĞU

İSLAMİYET

Doğuşu
Yayılışı

İLK MÜSLÜMAN TÜRK DEVLETLERİ

SELÇUKLULAR VE TÜRKLERİN ANADOLU'YA GİRİŞİ

ORTAÇAĞ

Charlemagne (Şarlmayn) dönemi
Derebeylik dönemi ve Haçlı seferleri
Ticaret ve şehirleşme dönemi

OSMANLI İMPARATORLUĞU

Beylikten devlete
Devletten imparatorluğa
Duraklama devri
Gerileme devri ve Reformlar

Meşrutiyet dönemi ve çöküş
Kültür ve medeniyet

YENİÇAĞ

Büyük keşifler
Rönesans ve reform

İSPANYA

Şarlken ve II. Filip dönemi
Altın çağ

AMERİKA KITASI

Kıtanın keşfinden önce kurulan uygarlıklar
Kıtanın keşfi ve kolonileşme dönemi

BÜYÜK BRİTANYA

Kraliçe Elizabeth dönemi ve sonrası
Sanayi devrimi

FRANSA

XIV. Lui dönemi
Fransız İhtilali ve Napolyon dönemi

AMERİKA KITASINDA BAŞLAYAN BAĞIMSIZLIK HAREKETLERİ

XIX. YÜZYIL SÖMÜRGEÇİ

İMPARATORLUKLAR

UZAKDOĞU

Hindistan
Çin
Japonya

XX. YÜZYIL

Birinci Dünya Savaşı
İkinci Dünya Savaşı
Afrika Kıtası
Çağdaş Dünya

TÜRKİYE

Kurtuluş Savaşı, Cumhuriyet'in ilanı ve İnkılaplar
Cumhuriyet Türkiye'si I
Cumhuriyet Türkiye'si II

